

Kohezijska politika EU

Gašper Kavšek

Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko
Enota za Bolgarijo, Madžarsko in Slovenijo

#CohesionPolicy
#EUinmyRegion

Dosežki obdobja 2014-2020

Dodeljena sredstva: **3,3 milijarde EUR**

Vec kot **350 km** novih regionalnih kolesarskih povezav

Ustvarjenih več kot **1.300** novih delovnih mest

Vec kot **85.000 m²** novih ali prenovljenih javnih in komercialnih zgradb

Vec kot **19.000** podjetij je prejelo finančno spodbudo

Vec kot **278.000 m²** novih ali prenovljenih urbanih odprtih prostorov

Vec kot **200.000** prebivalcem je bil zagotovljen dostop do bolj kakovostne pitne vode

Kohezijska politika 2021-2027 in Slovenija

3,2 milijarde evrov sredstev za pospešitev zelenega in digitalnega prehoda države, financiranje raziskav in inovacij, povečanje zaposlenosti, izboljšanje izobraževanja, zdravstvenega varstva in socialnih storitev ter omogočanje premogovniškim regijam, da do leta 2033 opustijo premog.

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- Osredotočenost sredstev na manj razvite regije
- Tematska koncentracija ESRR na prednostna cilja 1 („pametnejša Evropa“) in 2 („bolj zelena, nizkoogljična Evropa“)
- Ohranjanje porabe na ključnih področjih za rast in delovna mesta
- Deljeno upravljanje (spremljanje, poročanje)
- Partnerstvo (različne ravni skozi vse stopnje razvoja programov)
- Omogočitveni pogoji

Zemljevid upravičenosti Slovenskih regij 2021–2027

Regija	BDP na prebivalca 2004 (EU = 100)	BDP na prebivalca 2023 (EU = 100) 2023
Slovenija	87	92
Vzhodna Slovenija	71	73
Zahodna Slovenija	106	112

Cilji politik 2021-2027

11 ciljev je poenostavljenih in združenih v 5 ciljev:

Cilj politike 1:
Konkurenčnejša in
pametnejša Slovenija

**Specifični cilj Sklada za
pravični prehod**

**Cilj politike 3: Bolj povezana
Slovenija z izboljšanjem
mobilnosti**

**Cilj politike 2: Bolj zelena,
nizkoogljična Slovenija**

**Cilj politike 4: Bolj socialna
in vključujoča Slovenija**

**Cilj politike 5: Slovenija, ki
je bližje državljanom**

Evropska
komisija

Investicije v sklopu cilja Pametna Evropa

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

**Več kot 727
milijonov evrov
naložb EU bo
spodbudilo digitalni
prehod Slovenije
ter konkurenčno in
inovativno
gospodarstvo.**

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

The infographic features a red background with a large blue stylized 'C' shape. Inside the 'C' is a circular image of a server room with 'VEGA' labels. At the bottom left is the Slovenian flag, and at the bottom right is the European Union flag.

- ✓ **RRI** – izboljšati raziskovalno in inovacijsko zmogljivost ter sodelovanje med podjetji in institucijami znanja, v skladu s pametno specializacijo;
- ✓ **MSP** – podpreti rast in konkurenčnost podjetij ter dodatno okrepiti in razviti podjetniški podporni ekosistem;
- ✓ **Spretnosti** – pripraviti gospodarstvo na izzive tehnološke revolucije in industrijskega prehoda s pomočjo razvoja znanj in spretnosti;
- ✓ **Digitalizacija** – povečati uporabo IKT storitev v podjetjih in pri posameznikih, ter izboljšati digitalno povezljivost.

Objavljeni razpisi v sklopu cilja Pametna Evropa

- ✓ Podpora **strateškim raziskovalnim in inovacijskim partnerstvom (SRIP)** za obdobje 2023–2026 (9 mio EUR, MVZI);
- ✓ Javni razpis za **zagotavljanje učinkovitega podpornega okolja** potencialnim podjetnikom in podjetjem 2023–2025 (7,8 mio EUR, MGTŠ - SPIRIT);
- ✓ Sofinanciranje upravičenih stroškov posameznih **nastopov podjetij na mednarodnih sejmih** 2024–2028 (9,6 mio EUR, MGTŠ - SPIRIT);
- ✓ Nove **pisarne za prenos znanja (KTO)** in nadgradnja obstoječih v slovenskih javnih raziskovalnih organizacijah (4,3 mio EUR, MVZI);
- ✓ Javni razpis za **mednarodno sodelovanje partnerjev** iz večjega števila držav pri izvajanju raziskovalno razvojnih in inovativnih projektov (4,5 mio EUR, MVZI);
- ✓ Javni razpis za učinkovitega ekosistema za razvoj **kulturno kreativnega sektorja** (2 mio EUR, MK);
- ✓ Spodbude za **celovito digitalno transformacijo MSP** (22,8 mio EUR, MGTŠ);

Investicije v sklopu cilja Zelena Evropa

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

**740 milijonov evrov
bo pospešilo zeleni
prehod Slovenije v
nizkoogljično
gospodarstvo in
družbo, ki temelji
na zeleni energiji.**

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

The infographic features a large blue circular arrow graphic. Inside the circle are four small images: solar panels, a wind turbine, a forest, and a dam. The background is red and white.

- ✓ **Energija** – spodbujati energetske učinkovitost, obnovljive vire, osnovati pametna omrežja ter hranilnike energije;
- ✓ **Prilagajanje na podnebne spremembe** – preprečevanje poplav ter zaščita pred naravnimi nesrečami;
- ✓ **Okolje in biodiverzitet** – upravljanje z odpadnimi vodami in dostop do pitne vode, izboljšati kvaliteto zraka, podpirati biodiverzitetu ter razvoj zelene infrastrukture;
- ✓ **Krožno gospodarstvo** – spodbujati storitve podpornega okolja, krožnih inovacijskih procesov ter učinkovite rabe virov v podjetjih;
- ✓ **Trajnostna urbana mobilnost** – znižati delež uporabe osebnih avtomobilov pri dnevnih migracijah, podpirati več-modalne načine prevoza ter razviti rešitve pametnih prevoznih sistemov.

Objavljeni razpisi v sklopu cilja Zelena Evropa

- ✓ **Zaščita pred poplavami** na Dravinji in Polskavi, Meži in Mislinji, Vipavi;
- ✓ **Energetska prenova občinskih stavb** – integrirana energetska prenova stavb v lasti in rabi občin za obdobje 2023–2027 (49 mio EUR, MOPE);
- ✓ Javni razpis za naložbe v **skupnostno samooskrbo** z električno energijo iz OVE za obdobje od 2025 do 2027 (31,2 mio EUR, MOPE);
- ✓ Javni razpis za naložbe v za obdobje od 2025 do **izgradnjo novih naprav za proizvodnjo električne energije iz sončne ali vetrne energije** 2029 (64,5 mio EUR, MOPE);
- ✓ Javni razpis za izgradnjo in prestrukturiranje **daljinskih sistemov ogrevanja in hlajenja na OVE** za obdobje 2025 do 2029 (51,2 mio EUR, MOPE);

Investicije v sklopu cilja Bolj povezana Evropa

KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO

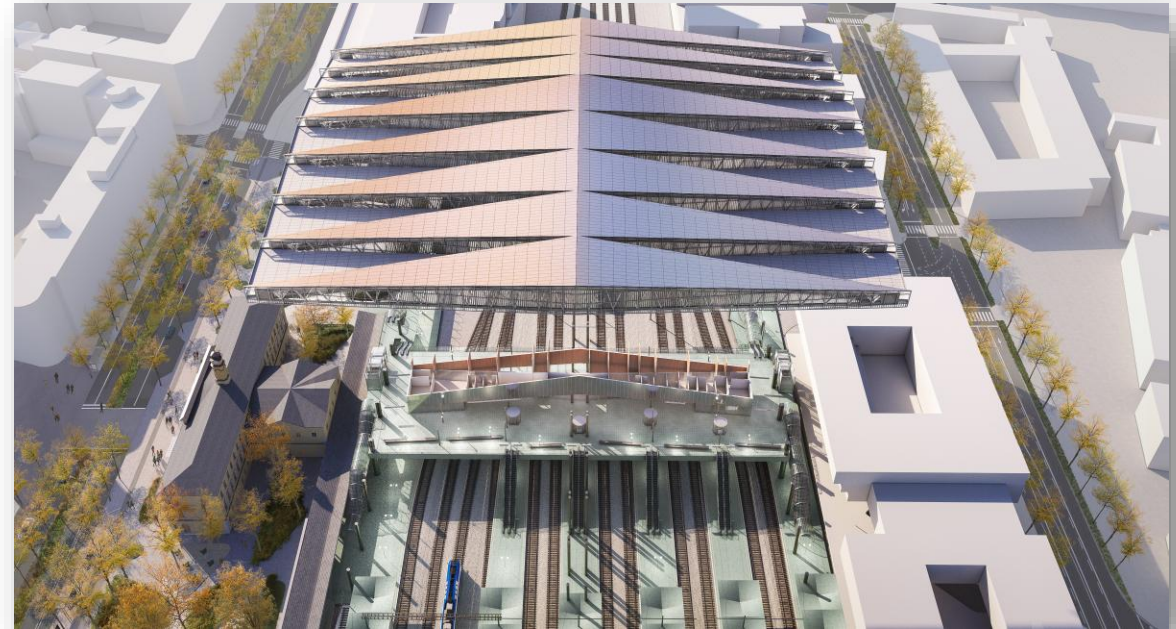
Naložbe v višini 565 milijonov evrov bodo omogočile hitrejše vlake med Ljubljano in Zagrebom, varnejši cestni predor Karavanke ter okolju prijaznejšo lokalno mobilnost.

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- ✓ **Vseevropska prometna mreža (TEN-T)** – dokončati in nadgraditi železniški sistem ter podpirati trajnostno in več-modalno mobilnost;
- ✓ **Dostop do Vseevropske prometne mreže** – spodbujati trajnostno mobilnost ter izboljšati nacionalno in regionalno povezljivost, s posebnim poudarkom na ukrepih za reševanje negativnih učinkov ne-trajnostnega prometa.

Objavljeni razpisi v sklopu cilja Povezana Evropa

- ✓ Spodbude občinam za sofinanciranje stroškov postopka priprave **OCPS** (4,4 mio EUR, MOPE);
- ✓ Spodbude občinam za sofinanciranje naložb, ki spodbujajo **trajnostno mobilnost v občinah** tako, da omejujejo osebni motorni promet in pomembno izboljšujejo infrastrukturo za javni potniški promet, pešce in kolesarje (49,5 mio EUR);
- ✓ Nadgradnja **železniške postaje Ljubljana**;

Investicije v sklopu cilja Bolj socialna Evropa

KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO

741 milijonov EUR
bo prispevalo k
boljši dostopnosti
trga dela ter
posodobitvi
izobraževanja ter
zdravstvenega in
socialnega varstva.

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- ✓ Zaposlovanje, izobraževanje, usposabljanje in spretnosti ter socialna vključenost, zdravstveno varstvo in dolgoročajna oskrba - **DG EMPL**;
- ✓ **Infrastruktura** – investicije v obstoječe in nove objekte s področja izobraževanja, investicije v socialno infrastrukturo, novi satelitski urgentni centri, mobilne zdravstvene enote, nakup medicinske opreme;
- ✓ **Oživljanje kulturne dediščine in njeno vključevanje v turistično ponudbo** - revitalizacija in obnova kulturne dediščine ter vlaganja v razvoj celovitih turističnih produktov v obliki avtentičnih turističnih doživetij.

Objavljeni razpisi v sklopu cilja Socialna Evropa

- ✓ Javni razpis za obnovo in oživljanje **občinskih kulturnih spomenikov** - Vzhodna Slovenija (16,2 mio EUR, MK);
- ✓ Vzpostavitev **skupnostnih centrov za demenco** (3,4 mio EUR, MSP);
- ✓ **Medicinska oprema** za bolnišnice (33,7 mio EUR, MZ);

Investicije v sklopu cilja Evropa bližje državljanom

- ✓ **Integrirani socialno-ekonomski razvoj** – razvijati podporne storitve za izgradnjo vključujoče družbe, predvsem s poudarkom na socialno-ekonomsko ogroženih osebah/področjih (Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost);
- ✓ **Celostne teritorialne naložbe** – ključne za odziv na lokalno določene potrebe, naslovljene na način „od spodaj navzgor“.

“Povezane vrste ukrepov - točka (d)(i) člena 22(3) Uredbe o Skupnih Določbah (CPR) in člen 6 uredbe o ESS+”

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD)

SLR bodo predvidoma naslavljalje podpora:

- trajnostnim oblikam lokalnega podjetništva,
- inovacijam glede uporabe lokalnih virov,
- turizma,
- varovanju naravne in kulturne dediščine,
- revitalizaciji javnih površin za skupno uporabo,
- preventivi in varovanju zdravja,
- medgeneracijskemu sodelovanju,
- krepitvi kompetenc,
- skrbi za starejše, mlade in druge prikrajšane skupine, ter
- socialni vključenosti.

Celostne teritorialne naložbe (CTN/ITI)

Pri izboru projektov morajo biti upoštevana naslednja **splošna načela**:

- Skladno z načelom **notranjega razvoja mest** se izvaja prenova in oživljanje prostih in slabo izkoriščenih, v nekaterih primerih celo okoljsko degradiranih, pozidanih površin.
- Prednost imajo projekti, ki podpirajo aktivnosti za **gospodarsko in socialno oživitev mestnih območij** ter ustvarjanje novih kreativnih in poslovnih jeder.
- Projekti morajo zasledovati **cilje trajnostnih urbanih strategij** mestnih občin.

Teritorialna orodja

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD)

- Konec 2023 objavljena Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v obdobju do leta 2027.
- Izdana pozitivna mnenja k objavi javnega poziva na predložene osnutke javnega poziva.
- Do 30. 6. 2025 je PT MKRR prejel v pregled 96 vlog (v višini 6,5 mio EUR).
- Vsebinski pregled vlog se izvaja, vloge se potrjujejo.
- Prve pogodbe o sofinanciranju z upravičenci podpisane v drugi polovici leta 2025.

Celostne teritorialne naložbe (CTN/ITI)

- Druga povabila k predložitvi vlog za projekte:
 - SC 2.7 Zelena infrastruktura v mestih (objavljen 31.5.2025, zaključen)
 - SC 2.8 Trajnostna urbana mobilnost (objavljen 12.5.2025, zaključen)
 - SC 5.1 Urbana prenova mestnih območij (objavljen 15.4.2025, zaključen + dodatno povabilo objavljeno 18.4.2025, zaključen)
 - Finančni instrumenti (SC 5.1) (tbc)
- 33 potrjenih projektov v prvem krogu
- 48 potrjenih projektov v drugem krogu

Investicije v sklopu cilja Sklada za pravični prehod

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

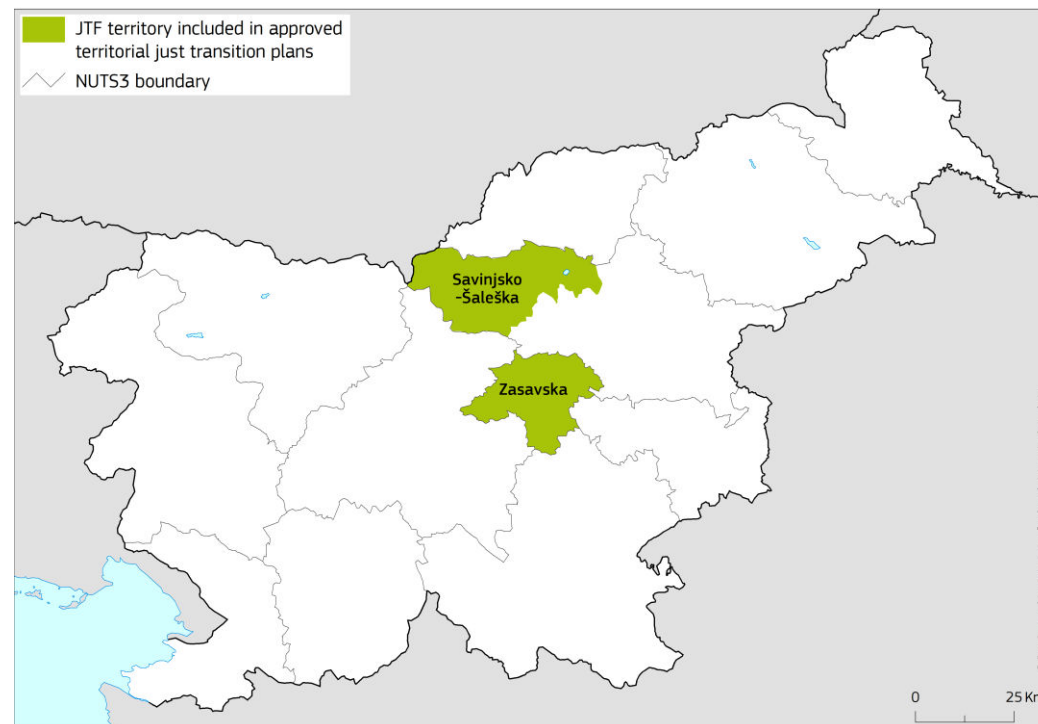
258 milijonov evrov bo namenjenih spodbujanju pravičnega prehoda v premogovniških regijah: energetsko prestrukturiranje, nove gospodarske in zaposlitvene priložnosti, vključno s tehnično podporo centrom za pravični prehod.

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- ✓ Regiji upravičeni do sredstev: Zasavska in Savinjsko-Šaleška

Objavljeni razpisi v sklopu cilja Pravičnega prehoda

- ✓ Razvoj **start-up ekosistema** ter spodbujanje podjetij s potencialom hitre rasti, vključno z ekonomsko poslovno infrastrukturo;
- ✓ Javni razpis je integracija dobrih praks s področja razvoja in krepitve **digitalnih, podjetnostih in trajnostnih kompetenc** s poudarkom na karierni orientaciji in krožnih vsebinah na VIZ;
- ✓ Javni razpis za spodbujanje investicij za **gospodarsko prestrukturiranje** v Zasavski in Savinjsko - Šaleški premogovni regiji v okviru Sklada za pravični prehod v obdobju 2025 – 2028;

Dober projekt?

- V skladu s prioritetami EU
- V skladu z (operativnim) programom
- Zadostne kapacitete za implementacijo
- Dialog s posredniškimi organi in organom upravljanja
- Jasno zastavljeni cilji
- Jasni in merljivi kazalniki
- Dobro pripravljena projektna dokumentacija

DODATNE INFORMACIJE

Kohezija v Sloveniji:

<https://evropskasredstva.si/program-ekp-2021-2027>

Odprti in napovedani javni pozivi:

<https://evropskasredstva.si/razpisi/aktualen/>

Open-data platforma (podatki o črpanju in primeri dobrih praks):

<https://cohesiondata.ec.europa.eu>

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/evaluations/data-for-research/

Zakonodajna podlaga 2021-2027:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/legislation/regulations/

Hvala za vašo pozornost!

#CohesionPolicy #EUinmyRegion